

трѣбва да ся употрѣби за постигнуваніе на желаемый-тъ край, и какъ трѣбва припазваніе да ся не злоупотрѣби нѣкакъ, и да послѣдва по-голѣмо зло, — ето това малцина познавать.

Знанію-то между насъ още не ся е показало, че има силж и че сила-та му може да прави блаженъ всякого чело-вѣка въ всякое състояніе и званіе. Напротивъ, обаче, то ся е явило на мнозина съ противенъ характеръ, затова тѣ чясто мыслятъ че ученитѣ ще развалятъ свѣтъ-тъ и че „от-какъ ся появиж ученитѣ на свѣта, Господь си вдигж бе-рекета.“ И тѣй тѣ мразятъ знаніе-то и пречятъ на вър-вежь-тъ му.

Съ цѣль за да дамъ на сънародници-тѣ си едно по-добро освѣтленіе връхъ *знаніе-шо*, ще го разгледамъ подъ слѣдующи-тѣ три отдѣленія.

I. „*Знаніе-шо е сила.*“ Естествоиспытателитѣ дѣлятъ вещественный свѣтъ на три царства. — Ископаемо, Растително и животно. Въ животно-то царство, на кое-то чело-вѣкъ-тъ е глава-та и царьтъ, тѣ изброюватъ около 250,000 видове животны, но знаніе-то въ пълный-тъ си смисль, е притяжаніе само на чело-вѣка. Чело-вѣкъ, кой-то по тѣ-лесный си съставъ е много по немощенъ отъ много видове животны, посредствомъ знаніе-то добыва еднж силж, ко-ж-то нѣмать на купъ венчки-тѣ льво-ве, слоно-ве, тигри и всич-кы-тѣ най силни звѣрове! „*Знаніе-шо е сила!*“ О, колко истинно е туй изрѣченіе, като прегледа нѣкой пречудны-тѣ извършванія на тази слабж гадинкж! Съ силж-тж на зна-ніе-те чело-вѣкъ-тъ е покорилъ подъ свож-тж слабж дѣсни-цж най великы-тѣ стихин на вселеннж-тж. Дойди читателю, поспри ся на брѣгъ-тъ на чело-вѣчески-тѣ поприца, и ще видишь чудо на чудеса-та да върши знаніе-то! Съ него че-ло-вѣкъ става царь на земж-тж, притяжатель на скриты-тѣ земны богатства, владѣтеля на звѣрове-тѣ полскы, рыбы-тѣ морскы и птицы-тѣ небесны. Посредствомъ знаніе-то той преплувува безпредѣлны-тѣ морета; придруженъ съ него той слазы въ бездѣнны-тѣ океаны и вади безбройны скжпо-цѣнности; съ него той обхожда краища-та на земж-тж по-вѣтреннж-тж силж на вапору-тѣ, хвърка надъ небесны-тѣ облаци съ крыла-та на балоны-тѣ. Съ знаніе-то той пресу-шава морета-та, планины-тѣ обърща на плодотворны полета; пустынж-тж на обитаемж земж и сушж-тж на водостоялища.